

ASTARLOA ASKO JAKINARI ALABANTZAK.¹

*Sinismen esorikan ezin artu oni,
Euskera ezagutzen ez debanak ongi,
Baña aitortuko du gogoz eta garbi,
Bera ikasitzera nai debanak jarri.*

(Iztuetak Gipuzkoako kondairaren 10.^{en} planan.)

Ezin kantau nei ezelanbere
Astarloarik ill zala,
Ezpada chiki begitandurik
Mundu au ichi ebala;
Osterantzean odehyes gora
Begiratuten dodala
¿Zelan dakust an eder ederrik
Aingeru baten erara,
Izarrik izar iges egiñaz
Usobat dirudiala?
Nire bular au isiotzen deust
Berak alako modutan,
Adimentu au argitasunez
Ainbesteraño betetan;
Orren sarturik zerren daukadan
Astarloa nik burutan,
Enaz aurkitu soro bat legez
Sekula modu onetan,

Gogoia ezin dodalako gaur
Ipini beste lekutan.
Bere gorputza lo euki arren
Eriotzeak besuan;
Suberte ori daukagulako
Jayotakuok soruan;
Aren izena ¿zéiñ? obik baña
Ezkatu daike barruan?
Eriotzea badabilkio
Ikaraturik albuan,
Izen argi au bizi dalako
Ill-ezgarrien munduan.

Agaitik kantau dayoguzan gaur
Garaitzak Astarloari,
Paradisuan sortutakotzat
Euskera daukan Jaunari,
Eta sinisten deutzedalako

(1) Composicion premiada con un ejemplar de cada una de las obras publicadas de Astarloa, en el Certámen literario celebrado en Durango en Julio de 1886.

Bene benetan berari,
Gora neuskios jo alabantzak
Euskeldun eguzkiari,
Ene erechiz iños Illlargi
Izango echakunari.

Erdue bada gipuzkoatar
Menditar maite maiteak,
Erdue Araba zelayetako
Euskera sale sasiak,
Pirineo ta Ebro artetik
Erdue napar anayak,
Erdue bere Bidasoatik
Beste aldeko aidiak,
Zuek eta gu garealako
Aita Tubalen semiak.

Zuen biotzak taupa bai taupa
¿Ez aldeutzue egiten?
Durangoruntza urreratzeko
Ez deutzue gaur esaten?
Ene anayak otallu baten
Ingurura arin guazen,
Ots egitera Astarloaren
Izena galdu ez daiten,
Oñ aulki baten deutzagula gaur
Irudi on bat jarriten.
Ekarrizues al dituzuen
Lurrungei usaintzuenak,
Ekarrizues astu-bagarik
Palmarik dotoreenak,
Ekarrizues ereñotzesko
Arorik albait onenak,
Baita bertsorik euskera gogoz
Ondoen moldatuenak
Eskiñiteko Astarloari
Doerik eregienak.
Jo, jo soñuak pozen, pozagaz

Orain musika saleak,
Jo euskeldunen aire politak
Zortziko alegereak;
Jo soñu oieek direalako
Bakar bakarrik gureak,
Direalako gure Amari
Jaio jakozan umeak,
Erbestekoen soñuetatik
Izpirik artu bageak.

Echapleruak bota aidera
Igo dajien zerura,
Gure kantuak jaso daiezan
Paulo dagoan tronura,
Eta begira zelan jausiten
Jakusan lorak zerura;
Zuri gorriak, urdiñ oriak,
Ta argiak izar modura,
Bere irudi miragarria
Dagoan aulki ingurura.

Zelako gauza arrigarriak
Daukaguzan gaur Durangon?
Ikusitzera etorri бага
Eneban gura nik egon,
Ene anayak, alabau bada
Gizon andiren bat iñon,
Bear deutzaguz alabantz asko
Guk bere Paulori emon,
Echakolako oraiñ artean
Zor geuntzan legez jaramon.

Jainko fama sabaltzaillea,
Etzaitez jardun orren ur,
Zoaz lurraren kabuetara
Joizu Nordea, joizu Sur,
Eguzkiaren ondoren gero
Zabiltz zoli ta zabiltz zur,

Mundu danari egiñaz jira
Atzera zakidaz biur,
Ereindakoan Astarloaren
Otsa tronpetaz ur ta lur.

Esan egizu Paulo gureak
Probau ta ichi ebala,
Izkuntzetatik anchinakoen
Zelan dan gure Euskera,
Esan egizu errazoyagaz,
Deituten jakola zarra,
Esan egizu onik aurrera
Deitzeko beroni Ama,
Leku urriñetan zitualako
Nozbaiten umeak laga.

Esan egizu Euskeraz dala
Asia zein da Asiria,
Irlanda legez Olanda berdin,
Dala euskera garbia,
Afrikan eta European bere
Badala euskal-sustraya,
Paulo andiak dirauskun legez
Barriz España guria,
Duda bagarik dago euskeldun
Izenez bete betia.

Esan egizu beroni arren
Emon daitzela gloria,
Larramendi ta Errok zergaitik
Dauken erdian jarria,
Irurak andi badira bere
Au dala aĩn miragarria,
Dariolako iturri bati
Legeche jakituria,
Agaitik eban jaso zerura
Euskera miragarria.

Irakurri bei bestelan nai nok
Euskeldun apolojia,
Baita lenengo berbetearen
Gañeko errazoi-aldia,
An topauko dau zolia danak
Paulo ikastun andia,
An topauko dau aren burua
Zelan dan arrigarria,
Zeñi ezin nik ipiñi neyon
Noraño daukan neurria.

An ezagutu leike edonok,
Ez dala iñor ikusten,
Euskerearen susterrak ziatz
Pauloren gisan astertzen,
Gure jakitun danetatik bat
Onegaz ez da bardintzen,
Au da ain gora euren artetik
Bere buruaz urteten,
Pirineoak dituen legez
Gure mendiok apaltzen.

¡O! gizon andi eta illezkor
Durangon jayo ziñana!
Milla zazpireun berrogei eta
Amabiko urtea zala,
Paregabako Paulo azkarra
Euskeldunetan zu zara,
Jayo ziñandik eunta ogeta
Amairu urte dirala,
Kantau gurarik gloriak zuri
Ni bere nator zugana.

¡Gloria zuri, o eleisgizon
Birtutez argi argia!
¡Gloria zuri fede jagola
Arima guztiz zalia!
¡Gloria zuri, euskeldun danen

Maisu ta irakaslia!
 ¡Gloria gabaz ziñana egoten
 Goiz arte iratzarria!
 Liburuetan zendualako
 Biotza josi-josia.

¡Ai albaneizu emon gloria
 Dagotzun legez guraiña!
 ¡Ai baneuka nik bizkorrago ta
 Zoliagoa mingaiña!
 Baña, ezin dot enazalako
 Bertsolaritzat egiña,
 Ezin dot ezin geiago añ naz
 Kantari oso chikina,

Jazo zaitzala zurrago batek
 ¡O! Paulo asko jakiña!

.

Jaso zaitzala zurrago batek
 Nik baño tayu obian,
 Ez dalako bat zu duiñ zolirik
 Euskal zaleen artian,
 Jaso zaitzala askoz gorago
 Zuri dikotzun aisian,
 Jaso zaitzala, jaso, bai, jaso
 Merezi dozun neurrian,
 Jarririk Paulo Astarloako
 Euskaldun danen gaiñian.

FELIPE ARRESE TA BEITIA.

